



Ціноутворення (ПВ 07)

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни	
Рівень вищої освіти	<i>перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>Соціальні та поведінкові науки</i>
Спеціальність	<i>051 Економіка</i>
Освітня програма	<i>Економіка і бізнес</i>
Статус дисципліни	<i>Вибіркова</i>
Форма навчання	<i>Очна(денна)</i>
Рік підготовки, семестр	<i>3 курс, осінній семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>4 кредити Загальна кількість: 120 годин Лекційних занять: 36 годин Практичних занять: 18 годин Самостійна робота студентів: 66 годин</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік /модульна контрольна робота, календарні контролі</i>
Розклад занять	<i>Згідно розкладу: http://roz.kpi.ua/</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника практики	Лектор: Ковальчук Альона Миколаївна доцент кафедри економіки і підприємництва, кандидат економічних наук Практичні: Ковальчук Альона Миколаївна доцент кафедри економіки і підприємництва, кандидат економічних наук контактні дані: e-mail: kovalchuk.alona@iit.kpi.ua
Розміщення курсу	<i>Google classroom: https://classroom.google.com/c/Nzg4MjkwMDE1MTly?cjc=qjtvhqI3</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

- **Опис дисципліни:** навчальна дисципліна «Ціноутворення» спираючись на основні положення теорії ціни, функції, принципи та фактори ціноутворення, сприяє оволодінню методологією ефективного ціноутворення, формування належного асортиментного портфеля з метою отримання передбачуваних результатів діяльності підприємства. А ефективна цінова політика, належні цінові стратегії та відповідні тактичні цінові прийоми забезпечуватимуть сталий розвиток підприємства та його конкурентоспроможність.

● **Мета курсу:** формування належних теоретичних економічних знань та практичних умінь і навичок у сфері ціноутворення у майбутнього фахівця відповідно до навчального плану та освітньо-професійної програми за вказаною спеціальністю.

● **Предмет курсу:** розкриття закономірностей ефективного ціноутворення з метою забезпечення заданих результатів господарської діяльності підприємства, формування його ефективної цінової політики та конкурентоспроможності на сучасному ринку.

Викладання навчальної дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти ряду **компетентностей**:

- здатність до пошуку, аналізу та синтезу інформації та використання її у практичних ситуаціях;
- здатність інтерпретувати та представляти отримані результати щодо змін у економічних та соціальних процесах в національній економіці та на рівні підприємства;
- здатність пояснювати елементи структури формування ціни асортименту продукції (послуг) підприємства;
- здатність використовувати сучасні методи ціноутворення для забезпечення заданих господарських результатів підприємства.

Вивчення дисципліни дозволить сформувати у здобувача вищої освіти наступні **програмні результати навчання**:

- застосовувати аналітичний та методичний інструментарій формування цін, цінових пропозицій по асортиментному портфелю підприємства, розв'язування практично-прикладних завдань ціноутворення з метою передбачення результатів діяльності підприємства;
- ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи практичного формування цін та їх вибору для забезпечення заданих результатів діяльності підприємства спрямованих на забезпечення сталого розвитку підприємства;
- вміти використовувати дані підприємства, ринку та макроекономічні показники-індикатори з метою актуалізації та адаптації ціноутворення окремих груп товару (послуг) відповідно до умов економічного середовища;
- вміти використовувати належні методи ціноутворення, обґрунтовувати ефективну ціну товару, розробляти та впроваджувати цінову політику, стратегію та відповідні тактичні прийоми ціноутворення.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Пререквізити. Знання та розуміння тенденцій сучасного національного та міжнародного ринку, основних процесів, які відбуваються на рівні підприємства, податкової системи, управління витратами, загальні знання з формування економіки та організації економічної діяльності.

Постреквізити. У подальшому дисципліна буде корисною для опановування освітніх компонент: потенціал та розвиток підприємства, планування і контроль на підприємстві, організація власної справи, інвестування, соціальна економіка .

3. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Економічна сутність ціни в умовах ринку. Основні положення теорії ціни.

Тема 2. Функції ціни в умовах ринку. Принципи та фактори ціноутворення.

Тема 3 Основні елементи ціни товару.

Тема 4. Система цін та її характеристика. Класифікація цін в умовах ринку.

Тема 5 Особливості ціноутворення на різних ринках.

Тема 6. Особливості ціноутворення на ринку ресурсів в умовах сталого розвитку економіки
Тема 7. Ціноутворення на основі корисності товару.
Тема 8. Витратні методи ціноутворення.
Тема 9. Параметричні та ринкові методи ціноутворення.
Тема 10. Цінова політика та цінова стратегія підприємства.
Тема 11. Види цінових стратегій підприємства.
Тема 12. Цінова тактика підприємства. Цінові знижки як тактичні прийоми ефективного ціноутворення.
Тема 13. Наукові концепції та теоретичні основи державного регулювання цін.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література:

1. Андрусь О. І. Ціноутворення [Електронний ресурс] : навчальний посібник для студентів освітнього ступеня бакалавр, галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 051 Економіка, освітньої програми Економіка бізнес-підприємства / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад. О. І. Андрусь.— Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 272 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/68598>
2. Ціни і ціноутворення: підручник / Харків. нац. автомоб.-дор. ун-т ; за ред. А. В. Непрана, І. Ю. Шевченко. Харків: ПП Іванченка, 2024. 446 с. URL: <https://dspace.khadi.kharkov.ua/handle/123456789/20339>
3. Літвінов Ю.І. Ціноутворення: навч. посіб. / Ю.І. Літвінов Київ : Центр навч. л-ри, 2022. 400 с.
4. Мазур О. Є. Ринкове ціноутворення: навч. посіб. / О.Є. Мазур. Київ : Центр навч. л-ри, 2022. 480 с.
5. Про ціни і ціноутворення зі змінами та доповненнями, Закон України № 5007-VI від 21.06.2012 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5007-17#Text>

Додаткова література:

1. Митний кодекс України. Закон № 4495-VI від 13.03.2012 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>
2. Податковий кодекс України. Закон № 2755-VI від 02.12.2010 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затверджене наказом Мінфіну України від 31 грудня 1999 року № 318 (зі змінами і доповненнями від 27 червня 2013 року). – К. :Мінфін України, 2013. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>
4. Ковальчук А., Сафонік Н., Гейдор В. Особливості ціноутворення як інструменту підвищення ефективності діяльності підприємств у контексті використання превентивних підходів адаптації до викликів безпекового середовища. *Економіка та суспільство*. 2024. №68. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-68-200>
5. Ковальчук А. М., Костюнік О. В. Стратегічний підхід до управління економічною безпекою підприємства з урахуванням цінового позиціонування. *Науковий вісник Полісся*. 2024. № 2 (29). С. 215-226. [https://doi.org/10.25140/2410-9576-2024-2\(29\)-215-226](https://doi.org/10.25140/2410-9576-2024-2(29)-215-226)

Інформаційні ресурси:

1. Кабінет Міністрів України: офіційний вебсайт. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>

2. Національний банк України: офіційний вебсайт. URL: <https://bank.gov.ua/>
3. Державна податкова служба України: офіційний вебсайт. URL: <https://tax.gov.ua>
4. Державна служба статистики України: офіційний вебсайт. URL: www.ukrstat.gov.ua
5. Законодавство України: офіційний вебсайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
6. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України: офіційний вебсайт. URL: <http://www.me.gov.ua/>
7. Статистичний портал Statista: URL: <https://www.statista.com>
8. Аналітичний портал OurWorldinData: URL: <https://ourworldindata.org>
9. Electronic Archive of scientific and educational materials of Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute URL: <https://ela.kpi.ua/hom>

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Викладання та опановування освітньої компоненти ґрунтується на ряді методів навчання:

основні методи навчання: лекції, практичні заняття, консультації, написання модульної контрольної роботи, робота з навчально-методичною літературою та інформаційними ресурсами;

загальні методи навчання: проблемного викладу, , інформаційно-рецептивний, проблемно-пошуковий;

спеціальні методи навчання: індивідуальна робота, робота в малих групах, методи вирішення творчих завдань, аналітичні завдання, презентації, кейси, дискусії, інтерактивне спілкування.

Опанування здобувачами вищої освіти дисципліни передбачає вивчення теоретичного матеріалу з розв'язання практичних задач, які викладається на лекціях та пропонується здобувачам вищої освіти для самостійної підготовки.

Проведення лекцій забезпечує формування теоретичних знань здобувачів вищої освіти у процесі викладу теоретичного матеріалу, розв'язування проблем, ситуацій, завдань практично-прикладного характеру, використання мультимедійних засобів. Опрацювання теоретичних питань на практичних заняттях проводиться у формі дискусії за темами визначеними в навчальному плані. Окрім того, на практичних заняттях здобувачі вищої освіти розв'язують задачі та/або ситуаційні вправи/кейси. Для покращення засвоєння матеріалу використовуються: експрес-опитування, тестування, заслуховування доповідей та їх обговорення, аналітичні огляди.

Набуття здобувачами вищої освіти проблемно-орієнтовного мислення, а також вміння розробляти та приймати рішення є тими чинниками, що забезпечують уміння формування інституціонального середовища щодо підвищення рівня ефективності функціонування окремих сфер економічної діяльності та економіки в цілому.

Семестровий контроль – залік.

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
застосовувати аналітичний та методичний інструментарій формування цін, цінових пропозицій по асортиментному портфелю підприємства, розв'язування практично-прикладних завдань ціноутворення з метою передбачення результатів діяльності підприємства;	Основні методи навчання: лекції, практичні заняття, консультації, написання модульної контрольної роботи, робота з навчально-методичною літературою та інформаційними ресурсами; Загальні методи навчання: проблемного викладу, інформаційно-рецептивний, проблемно-пошуковий; Спеціальні методи навчання: індивідуальна робота, робота в малих групах, методи вирішення творчих завдань, розрахунково-аналітичні завдання, презентації, кейси, дискусії, інтерактивне спілкування.	Рейтингова система оцінювання, яка передбачає накопичення балів за: модульну контрольну роботу; аналітичні/практичні завдання, аналітичні доповіді, опитування, участь у дискусії. Календарний контроль: перша та друга атестація. Підсумковий контроль – залік.
ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи практичного формування цін та їх вибору для забезпечення заданих результатів діяльності підприємства спрямованих на забезпечення сталого розвитку підприємства;		
вміти використовувати дані підприємства, ринку та макроекономічні показники-індикатори з метою актуалізації та адаптації ціноутворення окремих груп товару (послуг) відповідно до умов економічного середовища;		
вміти використовувати належні методи ціноутворення, обґрунтовувати ефективну ціну товару, розробляти та впроваджувати цінову політику, стратегію та відповідні тактичні прийоми ціноутворення.		

Тематика та структурно-логічна побудова курсу

Навчальним планом передбачено проведення 36 годин лекцій та 18 годин практичних занять, модульний контроль, залік

№ п/п	Назва тем	Розподіл годин			Опис занять	Навчальна діяльність та оцінювання
		Л	ПР	СР		
1	Тема 1. Економічна сутність ціни в умовах ринку. Основні положення теорії ціни.	2	2	4	Л: Економічна сутність ціни в умовах ринку. Основні положення теорії ціни. (2) П: Теоретичні концепції формування ціни. (2)	Н: змістово-пошукові завдання, робота в малих групах. О: індивідуальне
2	Тема 2. Функції ціни в умовах ринку. Принципи та фактори ціноутворення.	2	2	4	Л: Функції ціни в умовах ринку. Принципи та фактори ціноутворення. (2); П: Принципи та фактори ціноутворення (	Н: змістово-пошукові завдання, робота в малих групах; тестове завдання О: індивідуальне.
3	Тема 3. Основні елементи ціни товару.	4	2	6	Л: Основні елементи ціни товару(2), (2) П: Формування ціни в умовах ринку (2)	Н: розрахунково-аналітичні завдання; тестове завдання О: індивідуальне

№ п/п	Назва тем	Розподіл годин			Опис занять	Навчальна діяльність та оцінювання
		Л	ПР	СР		
4	Тема 4 Система цін та її характеристика. Класифікація цін в умовах ринку.	2	-	4	Л: Система цін та її характеристика (2).	Н: інтерактивне спілкування; О: індивідуальне
5	Тема 5 Особливості ціноутворення на різних ринках.	2	2	4	Л: Особливості ціноутворення на різних ринках. (2); ПР: Склад та структура ціни. (2)	Н: розрахунково-аналітичні завдання; тестове завдання О: індивідуальне
6	Тема 6. Особливості ціноутворення на ринку ресурсів в умовах сталого розвитку економіки	2	-	4	Л: Особливості ціноутворення на ринку ресурсів в умовах сталого розвитку економіки. (2)	Н: інтерактивне спілкування; О: індивідуальне
7	Тема 7. Ціноутворення на основі корисності товару.	2	2	4	Л: . Ціноутворення на основі корисності товару. (2) П: Непрямі податки в структурі ціни (2).	Н: розрахунково-аналітичні завдання; тестове завдання О: індивідуальне
8	Тема 8. Витратні методи ціноутворення.	4	2	6	Л: Витратні методи ціноутворення. (2) (2); ПР: Формування ціни методом повних витрат. Ціноутворення методами прямих (змінних) витрат, на основі валового прибутку. (2)	Н: розрахунково-аналітичні завдання; тестове завдання О: індивідуальне
9	Тема 9. Параметричні та ринкові методи ціноутворення.	2	-	2	Л: Параметричні та ринкові методи ціноутворення.	Н: розрахунково-аналітичні завдання; інтерактивне спілкування. О: індивідуальне
10	Тема 10. Цінова політика та цінова стратегія підприємства.	2	2	6	Л: Цінова політика та цінова стратегія підприємства. ПР: Параметричні та ринкові методи ціноутворення. Формування цін зовнішнього ринку (2).	Н: розрахунково-аналітичні завдання; тестове завдання О: індивідуальне
11	Тема 11. Види цінових стратегій підприємства.	4	-	6	Л: Види цінових стратегій підприємства (2) (2).	Н: розрахунково-аналітичні завдання; тестове завдання О: індивідуальне
12	Модульна контрольна робота (МКР)	-	2	2	Підготовка до написання Модульної контрольної роботи	О:індивідуальне
13	Тема 12. Цінова тактика підприємства. Цінові знижки як тактичні прийоми ефективного ціноутворення.	4	-	2	Л: Цінова тактика підприємства. Цінові знижки як тактичні прийоми ефективного ціноутворення. (2) (2);	Н: інтерактивне спілкування; О: індивідуальне

№ п/п	Назва тем	Розподіл годин			Опис занять	Навчальна діяльність та оцінювання
		Л	ПР	СР		
14	Тема 13. Наукові концепції та теоретичні основи державного регулювання цін.	4	2	6	Л: Наукові концепції та теоретичні основи державного регулювання цін. (2) (2); ПР: Практичні аспекти прямого та опосередкованого державного регулювання цін.(2)	Н: розрахунково-аналітичні завдання; тестове завдання О: індивідуальне
	Залік	-	-	6	Підготовка до складання семестрового контролю у формі заліку	О: індивідуальне
	Всього	36	18	66		

Примітка: Л – лекції, П – практичні роботи, Н – навчальна діяльність, О – оцінювання.

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

Навчальним планом передбачено 66 годин самостійної роботи. На самостійну роботу виноситься: підготовка до аудиторних занять, до виконання модульної контрольної роботи, підготовка до складання семестрового контролю у формі заліку.

Вид самостійної роботи, обсяг годин на виконання

№ з/п	Обсяг годин	Вид самостійної роботи
1	2	3
1	58	Підготовка до аудиторних занять
2	2	Підготовка до виконання модульної контрольної роботи
3	6	Підготовка до складання семестрового контролю у формі заліку
Разом	66	

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування занять та норми поведінки. Відвідування занять є вільним, бали за присутність на лекція та практичних заняттях не додаються. Втім, частина рейтингу здобувача формується через участь у заходах на практичних заняттях, а саме за участі у виконанні ситуаційних завдань, аналізі проблемних ситуацій, груповій та індивідуальній роботі. Тому пропуск практичного заняття знижує можливість здобувача отримати рейтингові бали. На заняттях здобувачу вищої освіти дозволяється користуватись інтерактивними засобами навчання, в т. ч. виходити в інтернет із метою пошуку навчальної або довідкової інформації, якщо це передбачено тематикою завдання. Норми етичної поведінки визначені у Кодексі честі (<https://kpi.ua/code>). В університеті здобувачі мають поводити себе відповідно до Правил внутрішнього розпорядку (<https://kpi.ua/admin-rule>).

Заохочувальні та штрафні бали. Заохочувальні бали здобувач може отримати за участь у конкурсах наукових робіт за тематикою дисципліни або за поглиблене вивчення окремих тем, результати якого представлені у вигляді наукових тез, наукової статті тощо. Штрафних балів з дисципліни не передбачається.

Правила зарахування індивідуальних завдань. Авторське виконання завдання, обґрунтованість основних положень, достовірність використання інформаційно-методичного апарату, аргументований захист отриманих результатів та висновків.

Захист індивідуального семестрового завдання передбачено у вигляді стислої доповіді за виконаним завданням, та відповідей на запитання. За форс-мажорних обставин, що зумовили нестачу часу, індивідуальне семестрове завдання зараховується за результатами представленої готової роботи та із урахуванням відповідей на запитання викладача щодо виконаної роботи, поставлених в індивідуальному порядку.

Політика оцінювання контрольних заходів. Оцінювання контрольних заходів здійснюється згідно з Положенням про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/37>), Положення про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/32>).

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Студенти мають можливість підняти питання, яке стосується процедури контрольних заходів та їх результатів.

У випадку незгоди здобувача з оцінкою за результатами контрольного заходу, він має право подати апеляцію у день оголошення результатів на ім'я декана факультету за процедурою, визначеною Положенням про апеляції (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/182>).

Академічна доброчесність. При оцінюванні робіт здобувачів особлива увага приділяється дотриманню політики академічної доброчесності (<https://kpi.ua/academic-integrity>). В разі виявлення дублювання робіт, такі роботи отримують нульовий рейтинг. При виявленні значного рівня запозичень в розрахунковій роботі або інших роботах без належного цитування, роботи не оцінюються і повертаються здобувачу на доопрацювання.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті. Порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті регламентує Положення про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/179>).

Політика використання штучного інтелекту. Використання штучного інтелекту (далі, ШІ) регламентується «Політикою використання штучного інтелекту для академічної діяльності в КПІ ім. Ігоря Сікорського» (<https://osvita.kpi.ua/node/1225>). Усі навчальні завдання з дисципліни мають бути результатом власної оригінальної роботи здобувача. Використання ШІ має відповідати принципам академічної доброчесності. Недотримання цього положення розглядатиметься як порушення академічної етики.

Позааудиторні заняття та залучення професіоналів-практиків. Під час вивчення дисципліни можливі позааудиторні заняття в межах тематики дисципліни, що включають відвідування науково-практичних заходів, зустрічей з представниками бізнесу, тренінгів та вебінарів. Для опанування і поглиблення практичних навичок можуть бути запрошені фахівці та професіонали сфери державного управління, оборони, промисловості, постачання електроенергії, інформації та зв'язку, послуг тощо.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Оцінювання передбачає застосування рейтингової системи другого типу згідно Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (PCO-1) (<https://osvita.kpi.ua/node/37>). Максимальний сумарний рейтинг за курс – 100 балів. Нижня межа позитивного оцінювання кожного контрольного заходу складає 60% від його рейтингового балу

8. Поточний контроль (max 100 балів)

8.1. Робота на практичних заняттях (max 80 балів)

8.1.1. *Відповіді на практичних заняттях*: відповіді на запитання з теми лекції, участь в дискусіях, у тому числі за результатами опрацювання кейсів, обговорення, відповіді під час усного опитування, аналітичні доповіді, **(4 бали x 8 занять – 32 бали)**.

Розрахунок за одну відповідь:

4- активна робота, повні відповіді під час опитування;

3 -плідна робота, часткові відповіді під час опитування;

2 - робота з доповненням до відповідей інших здобувачів;

0 – пасивність

8.1.2. *Опрацювання аналітичних навчальних завдань*: розрахунково-аналітичні завдання (задачі, кейси), навчальні завдання, у тому числі, виконані під час роботи у малих групах з презентацією результатів на практичних заняттях **(5 балів x 8 занять – 40 балів)**.

Розрахунок за одне завдання:

5 балів – якісно виконане завдання, результати обґрунтовані і доведені;

4 балів – наявні певні недоліки у виконанні завдання, які суттєво не впливають на його результат;

3 бали – завдання виконано з неточностями, що мають вплив на обґрунтування результату;

0 балів – завдання не виконане

8.1.3. Тестування (8 завдань – **max 8 балів**).

За результатами опрацювання лекційного матеріалу проводиться **тестування**, яке оцінюється у 8 балів, за такими критеріями:

- *правильно виконаний тест* – 8 балів;

- *тест виконаний на 60 %* – 5 балів;

- *невиконаний тест* – 0 балів.

8.2. Модульна контрольна робота (max 20 балів)

Розрахунок балів за одну контрольну роботу:

18-20 балів – бездоганне виконання;

15-17 бали – роботу виконано з незначними недоліками;

12-14 балів – є певні помилки у виконанні роботи;

0 балів – завдання контрольної роботи не виконані, або виконані неправильно.

2. Календарний контроль.

Календарний контроль проводиться двічі на семестр.

7 тиждень Умова отримання атестації: поточний рейтинг не менше **15 балів**. Виконано не менше ніж 60 % з обсягу завдань;

14 тиждень - Умова отримання атестації: поточний рейтинг не менше **30 балів**. Складено модульну контрольну роботу, опрацьовано та виконано не менше ніж 90 % з обсягу завдань практичних робіт.

3. Семестровий контроль (залік) (max 100 балів)

Умовою допуску до заліку є виконання індивідуального семестрового завдання, практичних робіт та модульної контрольної роботи. Залік отримується здобувачем без додаткових випробувань, якщо сума набраних балів не менша за 60. Здобувач, який у семестрі отримав більше 60 балів, але бажає підвищити свій результат, може взяти участь у заліковій контрольній роботі. У цьому разі остаточний результат складається із балів, що отримані на заліковій контрольній роботі. Здобувачі, які виконали всі умови допуску до заліку та мають рейтингову оцінку менше 60 балів складають залікову контрольну роботу. Остаточний результат складається із балів, що отримані на заліковій контрольній роботі.

Заліковий білет містить п'ять завдань, які оцінюються у 100 балів.

Розрахунок балів за виконання завдань залікової контрольної роботи:

- 18-20 балів • повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації);
- 15-17 балів • достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації) або повна відповідь з незначними неточностями;
- 12-14 балів • неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації) та незначні помилки;
- 0 балів • немає відповіді.

Максимальний бал за курс – 100 балів.

Таблиця відповідності рейтингових балів (R) оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів (R)	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску (менше 40 балів)	Не допущено

9. Додаткова інформація з освітнього компонента

У рейтинг здобувача можуть бути зараховані сертифікати проходження очних або дистанційних курсів за тематикою курсу на платформах Prometheus та Coursera.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доцентом кафедри економіки і підприємництва, к.е.н, Ковальчук А.М.

Ухвалено кафедрою (протокол № 17 від 23.06.2025 р.)

Погоджено Методичною комісією факультету (протокол №11 від 30.06.2025 р.)